

industrijsko-gospodarski pregled

Uređuju: Hedviga Kveder i Marija-Biserka Jerman

Planovi tvrtke Petrobras

Brazilska državna naftna tvrtka Petrobras namjerava do 2010. godine investirati 1,1 milijardu dolara u petrokemijske projekte. Jedan od glavnih projekata je tvornica polipropilena u području Sao Paula s privatnom tvrtkom Braskem, koju će Petrobras opskrbljivati propilenom. Planira se kompleks za proizvodnju akrilne kiseline i superapsorbent-polimera. Investirat će se i u Braskemov etilenski kreker baziran na bolivijskim sirovinama etana i za kompletiranje zajedničkog pothvata Rio Polimeros s lokalnim industrijskim konglomeratom blizu grada Rio de Janeiro. Planira se i tvornica fenola.

M.-B. J.

Biopakt DuPont i Tate&Lyle

Tvrtka DuPont i prerađivač šećera i kukuruza Tate&Lyle sklopili su zajednički poduhvat za stvaranje proizvoda iz obnovljivih izvora. Oni grade tvornicu 1,3-propandiola, kapaciteta oko 50000 kt godišnje, na lokaciji Tate&Lyle Loudon, Tennessee, SAD. Tvornica će raditi prema vlastitom fermentacijskom postupku, koji je već proveden u pilotnom postrojenju. Prema partnerima, novi biotehnološki postupak troši manje energije od konvencionalnog petrokemijskog postupka i koristi obnovljive izvore sirovina. M.-B. J.

Merck investira u tekuće kristale

Merck KGaA investira 35 milijuna dolara u Južnu Koreju i Japan za proširenje svojih kapaciteta za miješanje tekućih kristala. Merck sebe smatra najvećim svjetskim proizvođačem zaslona od tekućih kristala za ravne ekrane, sa 69 %-tnim udjelom na tržištu. Merck smatra da će tržište LCD-a do 2008. godine rasti za 50 % godišnje.

M.-B. J.

Novi projekti Air Liquide

Tvrtka Air Liquid investirala je 25 milijuna dolara za izgradnju jedinice za razdvajanje zraka u Schwechat, Austrija, za opskrbu rastućih potreba Istočne Europe. Istovremeno poduzet je pothvat u Alberti, Kanada, za dobivanje, čišćenje i likvefakciju CO₂, nusproizvoda iz tvornice Harmattan za procesiranje plina. CO₂ će se upotrebljavati za povećanje lokalne proizvodnje nafte i plina.

M.-B. J.

Genencor predstavlja neutralizator sarina

Tvrtka Genencor je proizvela istraživačke količine enzima koji može neutralizirati sarin i druge nervne otrove na bazi organofosfora. Kompanija ima uzorke za razvoj formulacija u obliku spraya, pjena i detergenta za vojne i civilne svrhe. Tvrtka je u postupku komercijalizacije enzima.

M.-B. J.

Dow Chemical povećava proizvodnju premaza za papir u Kini

Tvrtka Dow Chemical udvostručuje kapacitete u svojoj tvornici stiren-butadienskih premaza za papir u mjestu Zhangjiagang, Kina.

Investicijom od 10 milijuna dolara proizvodnja će se proširiti na 48000 tona godišnje.

M.-B. J.

Melaminske smole u Kini

Tvrtka UCB izgradila je tvornicu melaminskih smola za premaze, kapaciteta 12000 tona na godinu, na lokaciji Shanghai, Kina. Tvrtka istodobno poboljšava postojeće tvornice melaminskih smola na lokacijama Indian Orchard, Massachusetts, SAD i Frankfurt-Fechenheim, Njemačka.

M.-B. J.

Modernizacija rafinerija

Okončanje modernizacije rafinerija očekuje se do 2009. godine. Europska kvaliteta goriva trebala bi se postići već 2008. godine, a najkasnije 2009. godine. Uz financijsku potporu MOL-a, modernizaciju rafinerija i informatičkog sustava podignuto je poslovanje lne na vrlo visoku razinu.

H. K.

INA: Dobit 831 milijun kuna

Za 2006. godinu prema nerevidiranim lninim podacima konsolidirana dobit lna Grupe iznosi 831 milijun kuna, što je smanjenje za 6,1 % u odnosu na 2005. godinu. Prema revidiranim podacima lna je za 2005. godinu iskazala neto dobit od 885 milijuna kuna.

H. K.

Do 2010. godine predviđeno povećanje uporabe biogoriva

Od Ministarstva gospodarstva se očekuje plan stavljanja biogoriva u promet i određivanje godišnjih kvota.

U Europi je cijena biodizela povoljnija za 5 do 10 % od običnog dizela. Ukoliko se kod nas na biogoriva ne bi plaćala trošarina i nameti za ceste, biodizel bi u prodaji bio jeftiniji za 75 lipa. Prema Vladinom planu do 2010. godine u ukupnoj potrošnji goriva očekuje se udjel biogoriva do 5,75 %.

Prof. kemije J. Kuftinec radi na proizvodnji estera masnih kiselina – biodizela. U Njemačkoj se po hektaru proizvede 3 500 kilograma sjemena uljane repice i dobiva 1 400 kilograma ulja. Od 2 200 kilograma uljane repice u Hrvatskoj se dobiva 770 kilograma ulja. U Hrvatskoj je dobit po hektaru 48 % u odnosu na Njemačku. Potrebno je uzgojiti sorte uljane repice s prinosom sjemena od četiri tone po hektaru i velikim postotkom oleinske kiseline (do 60 posto), kako ističe prof. Kuftinec.

H. K.

Janaf: Povećanje iskorištenosti kapaciteta

Tijekom idućih godina Jadranski naftovod (Janaf) namjerava povećati iskorištenost svojih kapaciteta transporta nafte na oko 10 milijuna tona godišnje. Modernizacija rafinerija u Hrvatskoj i Srbiji omogućit će veći transport. Janaf planira ulaganja u izgradnju

spremnika za naftu i naftne derivate, magistralne cjevovode, nove nadzorne sustave kao i izgradnju podmorskog prijelaza naftovoda s otoka Krka na kopno. H. K.

Sisak: Projekt izgradnje tvornice etanola

U izgradnju tvornice etanola u Sisku švedska tvrtka Eureka trust fond uložila bi 50 milijuna eura. Za proizvodnju 80 000 tona etanola na godinu potrebno je 300 000 tona kukuruza kao sirovine.

U švedskoj tvrtki Eureka trust fond voditelj projekta Olov Malmgren predviđa u Hrvatskoj osnivanje tvrtke koja bi sklapala ugovore s proizvođačima kukuruza na tri do pet godina. U njihovoj hrvatskoj tvrtki proizvođači bi imali pet posto vlasništva. Omogućila bi im se nabava jeftinijeg repromaterijala i jamčio siguran otkup kukuruza. Dobri uvjeti za izgradnju tvornice u Sisku su dovoljno obradivog zemljišta, proizvodnja kukuruza, dobar prometni položaj, mogućnost korištenja pare iz Termoelektrane u Sisku i sigurno tržište. Izgradnja tvornice etanola očekuje se u tvorničkom krugu Željezare Sisak. H. K.

Končar: 40 %-tni rast poslovanja u 2006. godini

U prošloj godini Končar je povećao isporuke i izvoz zagrebačkih niskopodnih tramvaja (četiri mjesečno), što je dovelo do rasta poslovanja od 40 %.

U ovoj godini Končar nastoji stabilizirati proizvodnju i održati prošlogodišnju razinu. Izravnu pogodbu s Končarom sklopio je Zagrebački holding za 70 niskopodnih tramvaja u vrijednosti od 130 milijuna eura.

Na 55. svjetskoj izložbi inovacija, istraživanja i novih tehnologija "Eureka" dodijeljeno je priznanje za niskopodni tramvaj konzorciju Crotram, tj. Končaru i Gredelju. H. K.

Piće: Tvornica kamene vune

U istarskom mjestu Piće danski investitor Rockwool International je uz potporu Općine Piće i Istarske županije počeo izgradnju tvornice kamene vune. Tvrtka Rockwool ima 23 pogona u 14 zemalja i godišnji prihod od 1,34 milijarde eura.

Lokalna uprava prodala je Rockwoolu 50 hektara zemljišta za manje od dva eura po kvadratnom metru i dala dugoročne porezne olakšice. Lokacijsku dozvolu Rockwool je dobio u veljači 2005. godine, a građevinsku u srpnju 2006. godine. Prilikom dobivanja dozvola propisane su mjere zaštite okoliša i emisije štetnih tvari. Strani investitor ima dobru ekološku reputaciju.

Analiziran je utjecaj na zrak uz pretpostavke najgoreg mogućeg slučaja. Koncentracije štetnih plinova (fenol, formaldehid, sumporovodik) su vrlo niske. Postrojenje Rockwool ne ispušta tehnološke vode, već se upotrebljavaju ponovno interno. Danski investitor se obvezao provesti zaštitu od buke. Također se na nekoliko lokacija predviđa za vrijeme rada tvornice mjerenje taloženja štetnih tvari.

Upotreba kamene vune kao izolatora u građevinarstvu smanjuje i do 10 puta potrošnju fosilnih goriva. H. K.

Nadzor košnica putem računala ili mobitela

Varaždinska tvrtka Interaktive, zahvaljujući napretku informatičke i telekomunikacijske tehnologije, razvila je elektroničko nadgledanje pčelinjaka, Apimarin, pčelarski sustav dojava novost je u našim kao i u svjetskim razmjerima. Putem senzora u sustavu Apimarin, koji se ugrađuje u košnice i male vanjske meteorološke jedinice, vrši se nadzor košnica i prati aktivnost pčela u pčelinjaku i

njihovoj okolini. Dobivaju se podaci o temperaturi zraka, vlazi u zraku, tlaku zraka, brzini vjetera, amplitudama i frekvenciji tonova kojima pčele komuniciraju. Pomoću GSM-a sustav bežičnim putem šalje sve podatke na internet. Pčelar ili institut mogu na svom računaru ili mobitelu promatrati što se događa u pčelinjaku. To omogućuje brže reakcije, koje su nekada vrlo važne. Apimarinom se može odrediti broj pčela u košnicama.

Sustav pomaže pravovremenom otkrivanju bolesti. Interaktivni sustav registrira pojavu varoe (bolest za pčele poput kuge) i šalje SMS pčelaru.

Sustav Apimarin nalazi se u Zavodu za pčelarstvo Agronomskog fakulteta u Zagrebu. Prezentacija će se obaviti u Varaždinskoj županiji i Zagrebu kao i na sajamskim priredbama. H. K.

Dalekovod: Izgradnja dalekovoda u Kazahstanu

Predstavnici Dalekovoda i državne tvrtke Kazahstan Electricity Grid Operating Company (KEGOC) potpisali su ugovor prema kojem će Dalekovod projektirati, izgraditi i pustiti u pogon dalekovod Kazahstan Sjever-Jug. Duljina dalekovoda bit će 390 kilometara. Posao je vrijedan 80,46 milijuna dolara. H. K.

Vinkovci: U Spačvi d. d. najveća peletirnica u jugoistočnoj Europi

Spačva d. d. gradi najveću peletirnicu u jugoistočnoj Europi u kojoj će se proizvoditi pelete iz drvnog otpada, vrijedni energent. To će dovesti do ekološkog zbrinjavanja neiskorištene mase drvnih ostataka i piljevine iz proizvodnje.

U klasteru Crapelet je desetak domaćih proizvođača koji proizvode novi energent ili se pripremaju za tu proizvodnju. Sadnja "energetskih šuma" pospješuje se proizvodnjom peleta, što je u skladu s primjenom "zelene energije" i protokolom iz Kyota.

U modernizaciju dijela tehnoloških procesa i povećanje proizvodnih kapaciteta tvrtka je uložila više od sedam milijuna eura u posljednje tri godine. H. K.

Bioaromatica: Proizvodnja farmaceutskih i kozmetičkih proizvoda

Osnovna djelatnost tvrtke Bioaromatica je proizvodnja farmaceutskih i kozmetičkih proizvoda na biljnoj osnovi. Hrvatska ima bogatu floru, vrijedne autohtone vrste i tradiciju liječenja ljekovitim biljem. U liječenju se primjenjuju domaće sirovine (kadulja, lavanda itd.). Svoje proizvode od prirodnih sastojaka tvrtka registrira i zaštićuje (kao npr. Aknal, kapi protiv upalnih procesa na koži). Brand Aromatika nastao 2000. godine danas broji 300 proizvoda.

Direktor tvrtke Bioaromatica dipl. ing. Boris Filipaj je 1992. godine na svjetskom sajmu inovacija u Bruxellesu u okviru zajedničkog nastupa hrvatskih inovatora dobio priznanje i zlatnu plaketu Hrvatske gospodarske komore. Dokazao je antibiotsko djelovanje aktivnih tvari iz biljaka. Na sajmu inovacija Hrvatske u Zagrebu 1994. godine dodijeljena mu je brončana plaketa za pokretanje kampanje za revitalizaciju proizvodnje dalmatinskog buhača i za ekološke insekticide.

Projekt "Mirisi i boje Jadrana" tvrtku Bioaromatica uvrštava u turističku ponudu Hrvatske. Kroz projekt "Histrina Aromatica" u općini Bale povezuje se arboretum autohtonog, ljekovitog, začinskog i aromatičnog bilja sa finalnim proizvodima. H. K.

Nova tvornica Boxmark u Slobodnoj zoni Varaždin

Svjetski dobavljač za međunarodnu automobilsku industriju Boxmark ishodio je u roku od šest mjeseci certifikate za poslovanje nove tvornice u Slobodnoj zoni Varaždin među kojima je atest QS-Management. Tvrtka Boxmark Leather d. o. o., koja je izvozno orijentirana, proizvodi kožne komponente za automobilsku industriju: Audi, BMW, Bentley, Bugatti, Mercedes, Porsche, Lamborghini itd.

H. K.

Bauma ističe: Kod razvoja građevne opreme ergonomija zauzima sve više vidno mjesto

Zaštita okoliša, ergonomija i dugovječnost su najvažnija svojstva u razvoju građevne opreme i građevnog alata. Primjena komprimiranog zraka dobiva rastuće značenje. Na Baumi, najvećem svjetskom stručnom sajmu za građevne strojeve, strojeve građevnog materijala i rudarske strojeve, građevna vozila i građevnu opremu, koji se održava od 23. do 29. travnja u Münchenu, proizvođači iz cijelog svijeta pokazuju što sajam za građevnu opremu i građevne alate može ponuditi od proizvoda i inovacija.

Neovisno o tome da li se radi o visokogradnji, niskogradnji ili cestogradnji, jasno je da bez građevne opreme i građevnog alata ne funkcionira niti jedno gradilište. Ponuda je odgovarajuće mnogostрана. Nudi se od jednostavnog tokarskog vijka preko kompresora do ručnih kompresijskih aparata. Uvijek nove tehnike i poboljšani materijali doprinose optimalnoj produktivnosti i komfornom opsluživanju. Kako će u Münchenu Bauma pokazati, proizvođači dodjeljuju upravo temi ergonomije sve veću važnost. Instrumenti postaju spretniji i lakši za rukovanje. Metalni dijelovi zamjenjuju se plastičnom masom, a mehanika se sve više zamjenjuje elektronikom i računalnom tehnikom. Vibracije, koje utječu na rukovatelja, mogle su se još više smanjiti uz nove prigušne mjere. Sve to povećava učinkovitost i time radni učinak.

Raznovrsna poboljšanja bit će pokazana i u području zaštite okoliša, emisije prašine i buke mogle su se dalje smanjiti uz nove zaštitne naprave i prigušujuće materijale. Za čistiji zrak skrbi razvoj i primjena dizelskih motora sa sve manje štetnih sastojaka. Pri jednako ili rastućoj snazi potrebno je primijeniti manju silu u usporedbi s prethodnim modelima. Najnovije tehnike izgaranja i sve bolji filtri pomažu smanjiti izbacivanje štetnih izlaznih plinova.

Životni vijek proizvoda sve više dobiva na značenju. Vrlo čvrsti čelik i druge slitine omogućuju, uz nove proizvodne tehnike da sve više instrumenata i alata čak i nakon dugogodišnje upotrebe pokazuju minimalnu pojavu habanja. Također raste potreba za sve većom funkcionalnošću. Radovi za čiju izvedbu su ranije bila potrebna dva ili čak tri različita stroja sada se svladavaju samo jednim strojem. Multifunkcionalnost je u mnogim područjima krajnji cilj razvoja. Poboljšanja će biti također i u opsluživanju. Vrijeme i troškovi se tako dalje smanjuju.

Mnogobrojni novi tehnički razvoji doveli su u najnovije vrijeme u žarište interesa korisnika područje građevne opreme i građevnog alata na principu komprimiranog zraka. Te primjene su sigurnije i otvaraju nove mogućnosti. Tehnika je pretežno robusna i lagana za rukovanje. Aparati s kompresorima su mobilni i mogu se bilo gdje postaviti. Na Baumi od 23. do 29. travnja u Münchenu proizvođači pokazuju svoje nove ili usavršene proizvode.

Osoba za kontakt:

Henrike Burmeister, referentica za tisak, investicijski robni sajmovi
Messe München GmbH
tel. (+49 89) 949-20245
faks (+49 89) 949-20249
Henrike.Burmeister@messe-muenchen.de
15/d/MarComGb 1/sr

H. K.

IFAT 2008:

Vodeći stručni sajam za okoliš i zbrinjavanje predstavlja se s proširenim sajamskim konceptom u Münchenu

IFAT 2008, 15. međunarodni stručni sajam za vodu, otpadnu vodu, otpad i reciklažu, koji se održava u Münchenu od 5. do 9. svibnja i nadalje učvršćuje svoj položaj kao svjetski sajam u sektoru okoliša. Uz sadržajnu ponudu pojavljuje se tema zaštite morske obale i zaštite od poplava kao i područje dobivanja energije iz otpadnih tvari, koje sve više dobiva na značenju. Ta buduća orijentacija u području tehnologije za okoliš obuhvaća od "high" do "low-tech" i odgovarajuća rješenja.

IFAT 2008 se time predstavlja s jednom još većom ponudom u usporedbi s 2005. godinom. Prvi put će na sajmu IFAT biti zastupljene teme iz područja zaštite morskih obala i zaštite od poplava zbog promijenjenih klimatskih uvjeta te problema koji iz toga proizlaze. Osim toga se na sajmu IFAT 2008, kako je uobičajeno, posvećuje pažnja ukupnoj tematici o vodama, kojoj Ujedinjeni narodi pridaju veliko značenje izraženo terminom "Waterdecade".

IFAT je najvažniji sajam na svijetu za okoliš i zbrinjavanje otpada. Promicanjem teme dobivanja energije iz otpadnih tvari područje bioplina intenzivnije se pomiče u žarište interesa. Sajam time ulazi sa suvremenim razvojem na tržište i tako ponovno dokazuje svoju ulogu kao međunarodni vodeći sajam.

Vodeća stručna savjetovanja, simpoziji i forumi kao i priredbe na temu zaštite od poplava i zaštite od katastrofa zaokružuju ponudu sajma IFAT 2008. Ti forumi trebaju davati nove poticaje i aktualno znanje, ali također ponuditi mogućnost uspostavljanja poslovnih kontakata.

Nakon rekordnih rezultata na sajmu IFAT 2005. s 2223 izlagača iz 36 zemalja i 109 000 stručnih posjetitelja iz 166 zemalja, što predstavlja porast za oko 30 %, organizatori su u 2008. predvidjeli još više povećati međunarodni karakter i naći novi potencijal na rastućim tržištima. Težište je na regijama Rumunjske, Bugarske, Hrvatske i Ukrajine (Istočna i Srednja Europa) kao i na regijama Turske, SAD-a, Kanade i Indije.

Radi povezivanja međunarodnog tržišta s tim ključnim zemljama uz informativni i servisno orijentirani web-portal (www.ifat.de) također postoje pripadajući marketing i aktivnosti tiska koji otvaraju put za IFAT 2008.

IFAT

IFAT 2008, koji se održava u Münchenu od 5. do 9. svibnja 2008. nudi atraktivan izložbeni program: inovativna stručna rješenja i najnovija tehnička dostignuća za praktičnu primjenu rješenja u gospodarstvu kao i široku ponudu kvalificiranih uslužnih djelatnosti u području vode, otpadne vode i gospodarenja otpadom uz brojne atraktivne informacijske priredbe.

Osoba za kontakt:

Henrike Burmeister, referentica za tisak, IFAT 2008
Marketing & Kommunikation, investicijski robni sajmovi
tel.: +49 89/9 49-20245,
faks: +49 89/9 49-20249
E-mail: henrike.burmeister@messe-muenchen.de

H. K.